

Lublin, 13 kwietnia 2022 r.

RIO.II.600.6.2022

Pan Artur Sawa

Wójt Gminy Łopiennik Górny

Łopiennik Nadrzeczny 3A

22 - 351 Łopiennik Nadrzeczny

Szanowny Panie Wójcie

W dniach od 12 stycznia do 25 lutego 2022 r. Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy Łopiennik Górny. Protokół kontroli podpisano 4 marca 2022 r.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137 z późn. zm.).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie rachunkowości:

1.1. Prowadzenie ewidencji analitycznej do konta 134 „Kredyty bankowe”, niezgodnie ze sposobem określonym w polityce rachunkowości – str. 5-6 protokołu.

Księgi rachunkowe prowadzić w sposób określony w dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, w związku z przepisami art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217 z późn. zm.).

1.2. Niezamykanie ksiąg rachunkowych na koniec poszczególnych miesięcy 2021 r. – str. 6 protokołu.

Prowadząc księgi rachunkowe przy użyciu programów komputerowych, stosować właściwe procedury i środki chroniące przed modyfikacją zapisu, w tym dokonywać zamknięcia miesiąca, polegającego na wyłączeniu możliwości dokonywania zapisów lub ich korekty w danym miesiącu, w związku z przepisami art. 23 ust. 1 i art. 25 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

1.3. Przypadki nieterminowego regulowania zobowiązań, skutkujące zapłatą odsetek i wystąpieniem na 31.12.2020 r. zobowiązań wymagalnych – str. 8-9, 60-61 protokołu.

Wydatków publicznych dokonywać w terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, stosownie do przepisów art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.).

1.4. Nieterminowy zwrot zabezpieczenia należytego wykonania umowy – str. 9 protokołu.

Wnoszone przez wykonawców zamówień publicznych zabezpieczenia należytego wykonania umów zwracać w terminach określonych przepisami art. 453 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1129 z późn. zm.).

1.5. Niebieżące ujęcie operacji przychodu środków trwałych – str. 10-11 protokołu.

Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, zgodnie z przepisami art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

1.6. Niezgodność – na koniec lutego, marca, kwietnia i maja 2021 r. – salda konta 139 z księgowością banku – str. 14-15 protokołu.

Zapisów na koncie 139 „Inne rachunki bankowe” dokonywać na podstawie dokumentów bankowych, zapewniając zgodność zapisów z księgowością banku, stosownie do zasad funkcjonowania tego konta, określonych w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342), mając na uwadze przepisy art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

1.7. Nieprawidłowości w zakresie sprawozdawczości za 2020 r., polegające na:

- wykazaniu – w jednostkowym sprawozdaniu Rb-27S – dochodów wykonanych niezgodnych z ewidencją analityczną do rachunku bieżącego (w dz. 758 rozdz. 75816 i rozdz. 75814 § 6290 odpowiednio zaniżonych i zawyżonych o 935.141 zł oraz w dz. 900 rozdz. 90002 rozdz. 90026 § 0920 odpowiednio zawyżonych i zaniżonych o 523,19 zł),
- niewykazaniu – w jednostkowych sprawozdaniach Rb-28S i Rb-Z – zobowiązań wymagalnych (w w dz. 754 rozdz. 75412 § 4260 kwocie 11 zł),
- wykazaniu – w jednostkowym sprawozdaniu Rb-N – zaniżonej kwoty depozytów (o 53.170 zł),
- wykazaniu – w zbiorczym sprawozdaniu Rb-28S – danych niewynikających ze sprawozdań jednostkowych – str. 16-19 protokołu.

W jednostkowym sprawozdaniu Rb-27S „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” wykazywać dane zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, stosownie do przepisów § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 144), mając na uwadze przepisy § 3 ust. 1 pkt 4 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej Załącznik nr 37 do tego rozporządzenia.

W sprawozdaniu Rb-28S „Sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego”, wykazywać zobowiązania wymagalne, tj. zobowiązania, których termin zapłaty minął przed upływem okresu sprawozdawczego, a nie są ani przedawnione ani umorzone, zgodnie z przepisami § 8 ust. 4 pkt 5 cytowanej „Instrukcji...”.

Zbiorcze sprawozdanie Rb-28S, w szczególności sprawozdań jednostkowych, sporządzać na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek podległych oraz sprawozdania jednostkowego gminy, stosownie do przepisów § 6 ust. 1 pkt 3 cytowanego rozporządzenia.

W sprawozdaniu Rb-Z „Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji” wykazywać wszystkie bezsporne zobowiązania, których termin płatności minął, a które nie zostały ani przedawnione, ani umorzone, zgodnie z przepisami § 2 ust. 1 pkt 4 „Instrukcji sporządzania sprawozdań”, stanowiącej Załącznik Nr 8 do rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2396 z późn. zm.).

W jednostkowym sprawozdaniu Rb-N „Kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych”, w wierszu „Depozyty na żądanie” wykazywać kwoty udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz dochodów z tytułu podatków i opłat pobieranych przez urzędy skarbowe na rzecz gminy, otrzymane w styczniu następnego roku za rok poprzedni, zgodnie z przepisami § 13 ust. 1 pkt 4 cytowanej wyżej „Instrukcji...”.

1.8 Wykazanie – w sprawozdaniu Rb-PDP za 2020 r. – zawyżonych skutków udzielonych ulg i zwolnień w podatku od nieruchomości (o kwotę 1.000 zł) oraz zawyżonych skutków obniżenia górnych stawek w podatku od środków transportowych (o kwotę 140,69 zł), w wyniku niewyliczenia ich dla jednego pojazdu – str. 20 protokołu.

W sprawozdaniu Rb-PDP „Sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy” wykazywać kwoty stanowiące rzeczywiste skutki obniżenia górnych stawek oraz skutki udzielonych przez gminę ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych), zgodnie z przepisami § 3 ust. 1 pkt 8 i 9 w związku z § 7 ust. 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej Załącznik Nr 37 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Sporządzić skorygowane sprawozdania Rb-PDP i Rb-27 S – w zakresie danych objętych sprawozdaniem Rb-PDP – za 2020 r., mając na uwadze przepisy § 23 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz przekazać je do Regionalnej Izby Obrachunkowej

w Lublinie w terminie 5 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, w związku z przepisami § 22 ust. 6 i 9 cytowanej „Instrukcji...”; załączyć szczegółową informację o wielkościach dokonanych korekt ze wskazaniem, że zostały one dokonane w wyniku kontroli przeprowadzonej przez RIO.

1.9. Zinventaryzowanie – na koniec 2020 r. – należności od kontrahenta prowadzącego księgi rachunkowe niewłaściwą metodą – str. 22 protokołu.

Inwentaryzację należności od kontrahentów prowadzących księgi rachunkowe, z tytułów innych niż publicznoprawne, przeprowadzać drogą uzyskania potwierdzenia prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych jednostki stanu tych aktywów oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic, zgodnie z przepisami art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości.

2. W zakresie budżetu gminy:

2.1. Nieprawidłowe ustalenie daty nabycia prawa do nagrody jubileuszowej oraz przyjęcie do podstawy jej naliczenia niewłaściwej stawki dodatku za wieloletnią pracę, co skutkowało wypłaceniem nagrody w zaniżonej wysokości (o 265,65 zł) – str. 41 protokołu.

Do okresów pracy uprawniających do nagrody jubileuszowej wliczać wszystkie poprzednio zakończone okresy zatrudnienia oraz inne okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze, zgodnie z przepisami art. 38 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 530).

Nagrodę jubileuszową przyznawać i wypłacać niezwłocznie po nabyciu przez pracownika prawa do tej nagrody, obliczając ją na podstawie wynagrodzenia przysługującego pracownikowi w dniu nabycia do niej prawa, a jeżeli dla pracownika samorządowego jest to korzystniejsze – wynagrodzenia przysługującego mu w dniu jej wypłaty, stosownie do przepisów § 8 ust. 1, 4 i 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1960).

Wypłacić pracownikowi zaniżoną kwotę nagrody.

2.2. Wymaganie od wykonawców – w postępowaniach na termomodernizację budynków oraz na przebudowę dróg gminnych – złożenia wraz z ofertą oświadczenia o spełnianiu warunków udziału w postępowaniu, mimo nieokreślenia takich warunków – str. 52 i 54 protokołu.

Podmiotowych środków dowodowych na potwierdzenie spełniania warunków udziału w postępowaniu, w tym oświadczenia o spełnianiu tych warunków, żądać wyłącznie, jeżeli warunki takie zostały przez zamawiającego określone, stosownie do przepisów art. 57 pkt 2 i art. 125 ust. 1 oraz – w zależności od wartości zamówienia – art. 124 pkt 2 lub art. 273 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 ustawy z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1129 z późn. zm.).

Ponadto, w związku ze stwierdzeniem w trakcie kontroli, że roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 z późn. zm.) na 2021 rok, Rada Gminy Łopiennik Górny przyjęła uchwałą Nr XX/123/2020 z dnia 9 grudnia 2020 r., zwracam uwagę, że zgodnie z przepisami art. 5a ust. 1 tej ustawy, roczny program współpracy winien być uchwalany do dnia 30 listopada roku poprzedzającego okres obowiązywania programu – str. 57 protokołu.

3. W zakresie długu publicznego:

3.1. Niewykazanie – w sprawozdaniu Rb-NDS za 2020 r. – rozchodów i przychodów z tytułu udzielonych i spłaconych w trakcie roku pożyczek – str. 60 protokołu.

W sprawozdaniu Rb-NDS „Kwartalne sprawozdanie o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego” wykazywać dane zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, stosownie do przepisów § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz § 12 pkt 5 lit. b i pkt 6 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej Załącznik Nr 37 do tego rozporządzenia.

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl) – w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Rada Gminy Łopiennik Górny